

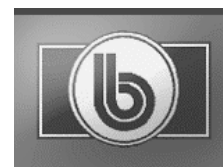

Agencija za odgoj i obrazovanje

REPUBLIKA HRVATSKA

Hrvatsko Biološko Društvo 1885

ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ BIOLOGIJE

2008.

4. skupina

(2. razred gimnazije)

A - Botanika

Zaporka natjecatelja:

_____

Broj postignutih bodova: _____

Postotak riješenosti testa: _____

Potpisi članova povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

I. SKUPINA ZADATAKA

Od 5 ponuđenih odgovora samo je jedan točan. Zaokruži slovo **samo** ispred točnog odgovora. Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

1. Mikroskopirajući bakterijske stanice Ana je uočila grozdaste nakupine jedne bakterijske vrste te na temelju morfološkog svojstva odredila je da su to:

- a. streptokoki
- b. tetrakoki
- c. streptobacili
- d. stafilokoki
- e. diplokoki

1. BODOVI	
1	

2. U svojim stanicama sadrže fikocijan i fikoeritrin. Koje od navedenih skupina srodstveno povezuju navedena obilježja:

- a. zelene alge i cijanobakterije
- b. crvene alge i kremenjašice
- c. crvene alge i cijanobakterije
- d. smeđe alge i cijanobakterije
- e. zelene bičaste i cijanobakterije

2. BODOVI	
1	

3. Koja od navedenih tvrdnji o virusima je netočna:

- a. HIV je RNA virus.
- b. Bjesnoća je bolest uzrokovana virusom.
- c. Virion je isto što i viroid.
- d. Virusi ne mogu rasti.
- e. Posjeduju samo jedan tip nukleinske kiseline; DNA ili RNA.

3. BODOVI	
1	

4. *Lakmus papir - alga – gljiva*. Navedena tri pojma odnose se na:

- a. mikorizu
- b. lišaj
- c. parazite
- d. fermentaciju
- e. agar

4. BODOVI	
1	

5. *Siva plijesan, maslačak, zelena plijesan, gleokapsa, kišna alga*. U koliko carstava možeš razvrstati navedene organizme?

- a. dva
- b. pet
- c. četiri
- d. jedno
- e. tri

5. BODOVI	
1	

6. Izbaci uljeza:

- a. bujad
- b. oslad
- c. obična crvotočina
- d. zdenčara
- e. gospin vlasak

6. BODOVI	
1	

7. **Iskusni vinar Štef će za vrenja mošta ulaziti u zatvoreni podrumski prostor s upaljenom svijećom koju će držati:**

- a. u području potkoljenice
- b. u području natkoljenice
- c. u području prsa
- d. u području glave
- e. u području iznad glave

7. BODOVI	
1	

8. **Mesar Mato prije sušenja soli meso. Na taj način zaustavlja se razvoj bakterija jer:**

- a. se snizuje pH vrijednost mesa
- b. se povisuje pH vrijednost mesa
- c. se povisuje hidrostatski tlak u mesu
- d. bakterije ne podnose slano meso
- e. osmozom meso gubi vodu

8. BODOVI	
1	

9. **Plinske vakuole cijanobakterija:**

- a. osiguravaju rezervu O₂
- b. omogućuju plutanje
- c. sadrže rezervu CO₂ za fotosintezu
- d. rezerva su sluzi za vanjski ovoj
- e. proizvode ozon

9. BODOVI	
1	

10. **Mikrobiološkom analizom kliničkog laboratorija ustanovljena je u pacijenta bakterija bez bičeva. Navedena bakterija je uzročnik:**

- a. tifusa
- b. kolere
- c. salmoneloze
- d. legionarske bolesti
- e. sifilisa

10. BODOVI	
1	

II. SKUPINA ZADATAKA

Od 5 ponuđenih odgovora dva su točna. Zaokruži slova samo ispred točnih odgovora. Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

11. **Ako bismo istraživali alge Jadranskog mora tada se zasigurno na popisu NE BI našle sljedeće vrste:**

- a. obična bobičarka
- b. cistozira
- c. klamidomonas
- d. spirogira
- e. klobučić

11. BODOVI	
2	

12. Danas su gljive zasebno carstvo jer uz osobine biljaka imaju i osobine životinja. Osobine koje ih povezuju sa životinjama su:

- a. heterotrofni organizmi
- b. škrob kao pričuvna tvar
- c. stanična stijenka građena od hitina
- d. jasna izmjena generacija
- e. uzimaju hranu vanjskom površinom tijela

12. BODOVI	
2	

13. Koje od navedenih tvrdnji vrijede za prokličnicu?

- a. svojstvena je svim stablašicama
- b. razvija se iz zigote
- c. haploidna je
- d. predstavlja nespolnu generaciju
- e. iz nje se razvija odrasla mahovina

13. BODOVI	
2	

14. Koja od navedenih vrsta tkiva omogućuju biljkama uspravan rast, čvrstoću, elastičnost te pružanje otpora trganju biljojeda?

- a. ksilem
- b. kolenhim
- c. aerenhim
- d. sklerenhim
- e. pluto

14. BODOVI	
2	

15. Zaokruži točne tvrdnje koje se odnose na sporofit:

- a. u svih stablašica izomorfan je sa gametofitom
- b. proizvodi gamete
- c. parazitira na gametofitu kod mahovina
- d. evolucijom se reducirao
- e. u pravih paprati sastoji se od korijena, stabljike i listova

15. BODOVI	
2	

16. Bakterije mliječnokiselog vrenja razgrađuju laktozu iz mlijeka do mliječne kiseline. Mliječna kiselina u mlijeku:

- a. razgrađuje mliječne masnoće
- b. snizuje pH mlijeka
- c. koagulira mliječne masti
- d. razgrađuje bjelančevine do mliječne kiseline
- e. sprječava razvitak drugih bakterija koje bi prouzročile kvarenje

16. BODOVI	
2	

17. Teorijom endosimbioze objašnjava se postanak eukariotske stanice od prokariotske. Dokazi za to su:

- a. male kružne DNA u mitohondrijima i ribosomima
- b. male kružne DNA u mitohondrijima i kloroplastima
- c. male kružne DNA u mitohondrijima i Golgijevom tijelu
- d. ribosomi 70 S
- e. mutacija bakterijskog kromosoma

17. BODOVI	
2	

18. Bakterije octenog vrenja su:

- a. anaerobne
- b. aerobne
- c. fotoautotrofne
- d. kemoautotrofne
- e. heterotrofne

18. BODOVI	
2	

19. Pravilno napisani stručni nazivi za biljne vrste su:

- a. *Bellis Perennis* L.
- b. *Bellis perenis* L.
- c. *Bellis perennis* L.
- d. *Leucanthemum croaticum* Horvatić
- e. *Leucanthemum croaticum* Horvatić

19. BODOVI	
2	

20. Biljke sastavljenih listova su:

- a. topola
- b. hrast
- c. kesten
- d. bagrem
- e. javor

20. BODOVI	
2	

III. SKUPINA ZADATAKA

Na crte pravilno razvrstaj brojeve ispred pripadajućih pojmova. Svaki pojam s lijeve strane može se povezati **samo** s jednim pojmom na desnoj strani. Svaki točno povezani par donosi 1 bod, što je ukupno 5 bodova po zadatku.

21. Boje pigmenata poveži s njihovim nazivima:

- 1. žuti _____ algin
- 2. zeleni _____ fikoeritrin
- 3. narančasto - crveni _____ ksantofil
- 4. crveni _____ karoten
- 5. modri _____ fukoksantin
- _____ fikocijan
- _____ klorofil

21. BODOVI	
5	

22. Poveži pojmove na lijevoj strani s pripadajućim objašnjenjima na desnoj strani:

- 1. pirenoid _____ produkt fotosinteze
- 2. stigma _____ izmjena genetičkog materijala
- 3. paramilum _____ izlučivanje viška vode
- 4. jaram _____ fotoreceptivni organel
- 5. kontraktilna vakuola _____ endocitoza
- _____ sadrži pričuvne tvari
- _____ omogućuje eugleni izmjenu oblika

22. BODOVI	
5	

23. Poveži pojmove:

1. nostok	_____ plazmodij
2. jadranski bračić	_____ rodoplasti
3. peronospora	_____ aerociste
4. narančasta zdjeličarka	_____ heterociste
5. botriokladija	_____ himenij
	_____ haustoriji
	_____ bazidije

23. BODOVI	
5	

24. Poveži vrste na desnoj strani s pripadajućim skupinama na lijevoj strani:

1. algašica	_____ padina
2. sluznjača	_____ pseudoplazmodij
3. mješinarica	_____ peronospora krumpira
4. stapčarka	_____ ražina gljivica
5. nepotpuna gljiva	_____ poljska pečurka
	_____ korasti lišaj
	_____ kandida

24. BODOVI	
5	

25. Ines je odlučila vegetativno razmnožiti određene vrste biljaka. Poveži načine razmnožavanja na lijevoj strani s odgovarajućim biljkama na desnoj strani:

1. korijen	_____ zlatica
2. nadzemna stabljika	_____ češnjak
3. podzemna stabljika	_____ mrkva
4. list	_____ jorgovan
5. bulbili	_____ afrička ljubica
	_____ jagoda
	_____ jabuka

25. BODOVI	
5	